

Remissvar Samråd Miljöprogram för Nykvarns kommun (KS: 2016:239)

Vi vill börja med att säga att vi uppskattar det arbete som är nedlagt för att ta fram ett Miljöprogram för kommunen. Naturskyddsföreningen Södertälje-Nykvarn önskar lämna följande allmänna och specifika synpunkter/ förslag på hur det kan utvecklas.

Synpunkter/ förslag:

Kommunens Miljöprogram kan upplevas som lite vagt. Det skulle som styrdokument vinna på att om möjligt vara tydligare. Det är t ex oklart vad man ska förvänta sig finna i Miljöprogrammet och vad man får leta efter på annat håll. Miljöprogrammets samverkan med andra "mål och dokument" bör förtydligas och gärna kompletteras med en schematisk figur. Det finns också beslut om styrdokument som kommunen inte framtagit än, vilket säkert är en av anledningarna till otydligheten.

Läsbarhet: Rubrikhierarkierna skulle kunna förtydligas och fontstorlekarna anpassas. Gul och orange text på vit botten bör undvikas.

Organisation: *Ansvar och Uppföljning.* De rent organisatoriska förhållandena kan förtydligas. En schematisk presentation av ansvarsfördelning, uppföljning och revidering kan bidra till att klargöra styrningen. Avsnitten "Ansvar" (sid 9) och "Uppföljning" (sid 30) skulle med fördel kunna sammanföras under en gemensam rubrik.

Relation till andra mål och dokument: Miljöprogrammets roll visavi andra lokala styrdokument är bristfälligt beskriven och det är oklart vilken roll dokumentet har/får i de fall Nykvarn saknar väsentliga sammanfattande styrdokument (eller om de inte är uppdaterade).

För att underlätta beskrivningen av miljöarbetets sammanhang och skiktning (globala hållbarhetsmål, nationella-/regionala miljömål, lokala miljömål) kan avsnitten "Långsiktiga miljömål" och "Globala Hållbarhetsmålen" läggas under avsnittet "Relation till andra mål och dokument".

Mål: Miljöprogrammet beskrivs som ett dokument som *omfattar mål inom såväl det geografiska området Nykvarns kommun som för kommunens nämnder och helägda bolagsstyrelser. Utifrån dessa mål sätts delmål som styr mot de långsiktiga miljömålen.* Delmålen ligger samlade i en bilaga. I bilagan refereras, under rubriken "Målområde", till "Nykvarns prioriterade områden" (fem st.). Avsnittet "Nykvarns prioriterade områden" är resonerande och innehåller en hel del regler. I avsnittet finns några enstaka mål formulerade. De mål (uppföljbara/ mätbara) som ska vara utgångspunkten för delmålen (uppföljbara/ mätbara) bör tydligt kunna urskiljas. Enligt texten under huvudrubriken finns *långsiktiga mål* inom varje prioriterat område. Vilka långsiktiga mål åsyftas? Var återfinns de övergripande målen (utgångspunkten för delmålen) och de kortsiktiga?

Målkonflikter, principer och spelregler: Målkonflikter mellan miljömål och andra samhällsmål i kommunen berörs i dokumentet, men omfattningen av problemet behöver belysas. I en kommun med så snabb tillväxt, och med så stora miljövärden att förvalta, blir målkonflikter ofrånkomligen en stor fråga, på kort sikt och på lång sikt. Miljöprogrammet borde i större utsträckning redogöra för vilka principer/ spelregler som råder i dessa aspekter. På sid 17 påpekas att olika intressen ofta står mot varandra och att det då är *viktigt att ha en klar strategi för hur värdefull mark och grönstruktur ska bevaras och utvecklas.*

Jordbruksmark: Sid 26, fjärde stycket. *Produktiv jordbruksmark bör ej bebyggas. I de fall bebyggelse ändå planeras, ska miljökonsekvenser samt eventuella kompensationsåtgärder redogöras för.*

Jämför detta med Miljöbalkens (3 kap. 4 § MB) skarpare skrivning om brukningsvärd jordbruksmark: "Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk".

Sid 23. *Produktiva jordbruksmarker är viktiga att bevara för att gynna förutsättningarna för lokal livsmedelsproduktion samtidigt som den biologiska mångfalden och kultur-miljö värdena bevaras och stärks.* Vi efterfrågar ett resonemang om *Vad* som är ett väsentligt samhällsintresse eller *När* ett samhällsintresse är väsentligt? I vilket sammanhang är exploatering av brukningsvärd jordbruksmark viktigare än att jordbruksmarken bevaras som sådan, och lokal livsmedelsproduktion kan bedrivas? Är en minskning av jordbruksareal i linje med en hållbar samhällsutveckling? Kan miljöprogrammet säga något om tillämpningen av 3 kap 4§ MB? Miljöprogrammet kan rörande detta delvis hänvisa till valda delar av Översiktsplan 2014 (sid 50 och sid 75).

Grönkil och Grön värdekärna: Namnet på den Grönkil, *Bornsjökilen*, som inkluderar en stor del av kommunens yta, och sjön Yngern i sin helhet, bör framgå och också en *karta* som visar grönkilens utbredning och de delar som ingår i kilens s.k. värdekärna. Eventuellt kan detta infogas i Fig 14. Man bör också lägga till i texten (sid 22) att det är speciellt viktigt att inte inkräkta på de s.k. *svaga samband* som redan finns i kilens struktur.

Sid 22, näst sista stycket. *Värdet av de gröna kilarna ska räknas in vid ny bebyggelse, och intrång i den regionala grönstrukturen får endast ske om förlusten av grönområde vägs upp av annan större samhällsnytta.*

Sid 24. *Vid exploatering och andra större åtgärder i sammanhängande grönområden ska en konsekvensbeskrivning göras för att fastställa hur åtgärderna påverkar grönområdet och de gröna sambanden.* I Översiktsplanens MKB gör man bedömningen att det största hotet mot den regionala grönstrukturen är den långsiktiga sammanlagda effekten av många mindre exploateringar.

Hur vägs "annan större samhällsnytta" mot förlust av värdefull mark och grönstruktur i Nykvarns kommun? Hur ska värdet av de gröna kilarna räknas fram? När en konsekvensbeskrivning har gjorts ska kommunen fatta beslut. Hur värderas exempelvis välbesökta friluftsområden och tätortsnära strövområden? Hur värderas biologisk mångfald och ekosystemtjänster? När det gäller gröna kilar vill vi gärna se en konsekvent beskrivning av hur kommunen ska anpassa sig till RUFs föreskrivna förhållningssätt. Texten om detta i ÖP 2014 kan jämföras med texten i miljöprogrammet. De är inte helt i överensstämmelse med varandra och enligt vår uppfattning är skrivningen i ÖP 2014 skarpare än i miljöprogrammet. På sid 11 i miljöprogrammet (under "Relation till andra mål och dokument") påpekas att kommunens miljöprogram ska vara förenligt med översiktsplanen och kommunens övergripande styrdokument. I miljöprogrammet talas om samhällsnytta. Vi kan inte se att det finns med i ÖP 2014. Hur definieras för övrigt samhällsnytta? Vilken exploatering i en grön kil är viktigare än att bevara kilen? Återigen, miljöprogrammet säger att *Värdet av de gröna kilarna ska räknas in vid ny bebyggelse, och intrång i den regionala grönstrukturen får endast ske om förlusten av grönområde vägs upp av annan större samhällsnytta.* Hur räknar man in värdet? Kommunen kan inte hantera denna typ av målkonflikter utan att ha en klar strategi och principer/spelregler. Dessa behöver framgå av miljöprogrammet eller bli föremål för kommunens fortsatta strategiska miljöarbete.

Naturskyddsföreningen Södertälje-Nykvarn

Potentialen för Yngern att tjäna som en reservvattentäkt, bör också läggas till/ omnämnas (sid 26), och vikten av att därmed undvika strandnära exploatering.

Bilaga, Delmål för att nå ett hållbart samhälle: Näst sista sidan, delmål som handlar om kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer samt långsiktigt skydd.

OBS. Nykvarns kommun har tagit fram ett bevarandeprogram som beskriver de viktigaste kulturhistoriskt intressanta miljöerna och objekten i kommunen, se

<http://www.nykvarn.se/byggaboochmiljo/bygganyttandraellerriva/kulturhistoriskabyggnaderkulturmiljoer/kulturmiljoer.4.1615e03d14adedad0273f646.html>

Vi vill avsluta genom att igen säga att vi uppskattar det arbete som är nedlagt för att ta fram detta Miljöprogram för kommunen, och vi hoppas att ovanstående synpunkter/ förslag kan bidra till att utveckla den aktuella versionen och kommande uppdateringar på ett konstruktivt sätt.

Nykvarn 2018-03-14

Pehr Lind

Ordförande Naturskyddsföreningen Södertälje-Nykvarn/ Remissanvarig Nykvarns kommun

pehr.lind@abc.se

070-6441256

Källan, Källsvik 10

Nykvarn